

A 1996

Бейше бтован. Микеппен а коротыен...

100 p.

Note 9 / Labo' Kaoty I / 200 /

Museum

Bibl. Bolya, Tarys - dures

DE.FACUT. COPIE

MIKEP-

PEN AZ KORÓZ-

tyéni gyeuleközében az Kő-

röztséget, Vr vachorayat, ha-

zafok esköttétését, oldozatot,

gyontást, &c. Zolgáltassanak

az egy házi tanítok, arról

iratot Könyuechke, Bey-

the Istuan Prædica-

tor által.

1398.

Marosvásárhely
Egyetemesi Könyvtár

Nyomtattatot Gyzzing Varasá-
ban Manlius Ianoftul.

ANNO M. D. LXXXII.

Psalm. LV.
Vespere, et mane, et meridie
narrabo et ^{an}nunciabo, et exau-
diat vocem meam.

Psalm. L.
Et in Nocturnis in die tribulationis
meae, et in die, et in honore
meo.

Deus meus in die tribulationis
meae, et in die, et in honore
meo.

Az köröztyeni gyöleközében
tanító hű zolgáknak, Istennek
kegyelmességét keüannya, az
mi vrunk Iesus Christus
által.

Z tanításnak, es Isten
igeye predicallasának
tizti, nem embőri ta-
nachból gondoltatot;
de eu magátul az vr
Istenteul zöröztetöt es rendöltetöt,
es oly nagy böhöleteunek tartatot
mindönkor az vr Istenteul ez taní-
tasnak tizti, hogy nem csak eu ma-
ga kezdetteul fogua azzal élt legya
ön: de meeg az zent Angyalokrais,
Patriarchakra es Prophetákra, es

A ű ezök

ezök vtan eggyetlen egy fiara, á mi
vrunk Iesus Christusra, minek vtan
na embörre lén: es végre, az Apo-
stolokra is, ezön tiztöt bizá, es pa-
ranchola.

Ebbenál kediglen az egész men-
nyeñ es Isteni tudománnak summa-
ya, mely ez egész velágnak kezdeti-
teul fogua mind ez ideyglen az kö-
röztyeni gyeuleközethen es az I-
stennek népe közöt forgattatot es
tanítatot, es mely ez egész velág vé-
geñg, zikség hogy meg tartásék es
teryeztésék: Hogy Isten ez velá-
got vgy zerette, hogy eggyetlen
egy fiát erötte adná, Ioa: 3. hogy
mindön valaki hizön eu benne, el
ne vezzön, de örök eleti legyön,
etc. zent Pális azt írta: 2. Timot. 1.
Isten minket meg Zabadytot, es
hiuot

hiuot zent hiuatállal, nem az mi che-
keködetynk zerent, de az eu el tö-
kellese es kegyelme zerent, mely, iol
lehet, hogy adatot nekeunk az Chri-
stus Iesusban, az örökké való idök-
nek elötte: de meg nylatkoztatot
mañt á mi meg tartó vrunk Iesus
Christusnak ielőnése által, ki az ha-
lált bizonyara el törölte, az eletöt
kedig velagófságra elő hozta, es az
halhatatlanfagot: az Euangeliom
által.

Ez summara azért hozandok,
mindön Isteni tudománnak rézeñ,
vgymint az törüeny, az bin, az
Euangeliom, az zéntsegök, a hit,
az igazság, a io cheleködötök, hal-
lottaknak föl tamadása, es örök elet
felöl.

Kikre az Isten igeye zolgañnak,
A iñ kik

kik az hirdetésben élnek, mindön
igyeközetöket kel vetnik hogy meg
érchék, es igazán tanychak az vr
Istennek vtára az zegeny kösségöt,
kiröl eu nékik zamot kel adniök.

Vannak kedig az köröztyéni gy
öleközetben, zentségök zolgáltata
sij, vgy mint az Köröztség es vr
vachoraya, annak fölötte egyeb
zent egyhazi zolgalatban való tiza
tök, mint gyontás, oldozat, eskeuta
tetésök az hazaságra, etc. Kiket az
egy hazi zolganak mind erteni kel,
hogy Istennek hiu zolgaya, es min
dön io cheleködetökben gyakorlat
tatot legyön: hogy tudgya Istennek
népét io ytra vezérleni.

Ekkedig kedig, latom hogy az
mi zegeny attyank fiaij közöt, kik
egy keppen, es kik más keppen ren
dölték

dölték ez zolgalatok rendéjt, es
igy gonoz neuön is vetettek nagy
fokaktul, hogy egy irant való zola
galattyát nem tartották ezöknek, az
zegeny köz nép közöt, iol lehet
hogy, vgyan nem volt gonoz, mert
az egy fundamentomra ac Christus
Iesusra néztek.

De hogy ez vtán efféle hirteul is
meg meneködgyének, hogy senki
meltan ne karhoztathassa vizzala
tatoknak, hanem egy modgyát
tarchák mindöneut az zentségök
zolgaltatafinak, es egyeb egyhazi
rendöknek, reuidedön, Isten seged
segeböl, meg irtam, ezöknek ren
dijt, es zertartásijt, nem vgy mint,
hogy magamnak többet tulajdonija
tanék az tób attyasiaknal, de neta
land ninchén mindöniknek anni tra

A iij öke

tőke reya, hogy magátul Kőnyuet
erezthetne ki.

Meg lassák kedig: es á kiknek
teczik, élyenek, vele, á kiknek Iob
vagyon, Isten hiréuel, élyenekaz-
zal, az zent lelők nem chak eggy-
önknek tartya az eu ayandekjrt,
kazdag mindönökhöz.

Nektők ayanolom kedig kőrozty-
en attyafiaak ez Kőnyuechket, vgy
mint, á kikhöz tartozik, hogy thi
oltalmatok alat az vr Isten által, meg
menekődgyek mindön gonoz aka-
roknak, es iregyőknek dihősége
ellen, es Isteneunk dicheretyre, ez
keues munkais zolgallyon. Isten le-
gyön veletők.

Thi attyatok fia, es
zolga társotok.

Beythe Istuan
Prædicator.

Az Kőroztségről.

Zent Pal azt bizonijtya, Rom. 6.
Hogy mi az Christussal, az Kőroztség
által, az eu halalában temettetünk et,
A v hogy

hogya mint az Ckristus föl tamadot hal-
lottajbol, attyanak dichösege által, aka-
képpen mi is életnek vijulásában iaryunk.

Azért az Körözttség első zentsége az
Köröztyeni gyeuleközethnek, ki által
Isten nepe köziben veteteunk, es Istena-
nek orzagára zileteunk.

Modgya kedig mint kellyön az
Köröztégnek lenni az Köröz-
tyeni gyerleközethben.

Imez:

Legh előzőz az egyhazi zolga
kérdgye:

Mire hoztátok ez gyermekchet?

Felellyenek. Köröztölni, auagy vy-
onnat ziletni.

Mondgya az egyhazi zolga:

Az Köröztég, Isten orzagára való
ziletés vizteul es zent Lelőkteul, mert a
mi zilejunkteul Isten atkaban es örök ha-
lban

lában ziletteunk, azért ha az örök élette
akaryok venni, Istenteul kel ziletetnea-
unk, hogy örök elet fiaij legyeunk.

Ismeg mondgya:

Im ede hoztátok ez gyermeköt, es
kértök az eu neueben, hogy az Köröz-
tyeni gyerleközeth könyörgesyuel Istena-
nek ayanlattásék, es az mi vrunk Iesus
Christusnak rendölése es parancholattya
zerent meg Köröztöktésék. Hogy
kedig Istennek bezedéből Intesseunk,
myert ez gyermeknek gondyát vegyök
föl, es Könyörgesyinkel Isten eleyben vi-
gyök, hogy kegyelmet neki nyeryeunk,
es az Köröztégnek (vagy vyonnan va-
ló ziletésnek) aijandékat: imádg yok az
vr Istent.

örök mindönható vr Isten, a mi vrunk
Iesus Christusnak örökké való attya, az
the kegyelmességödet kéryök, tegöd se-
gedsegre hiuunk ez kichin gyermekchen,
ki az köröztégnek ayandékat kéri, es
örökké

örökké való kegyelmedet, ez lelki vyon-
nan való ziletésnek általa.

Fogad be eutet vram, es a miképpen
meg ígérted, keryétök, vgy mond, es ve-
zitök, keresetök es meg találljatok, zora-
gessetök es megnyttatik thi nektök: ak-
keppen örökre való es ergalmas Isten,
nyuich kij, es ad az the malasztodat, es
ergalmassadodat, ez Könyörgő gyer-
mökchének, nyisd meg az aytot, ez zora-
getőnek: hogy nyérye ez mennyéij fő-
rödönök örökké való aldomását, es ellyön
az menyorzagnak ígért iauaijua, a mi
vrunk Iesus Christus által, Amen.

Is meg másik imadság:

Mindönható örök Isten, ki az viz
ezön által, az the kemény itéletodból, ez
hitetlen velagot el vezted, es az hui
Noet nyocizad magaua, az the nagy
ergalmassagoddal ki vetettet meg tartot-
tad, es ki az meg vakult Pharaot, mindön
seregéuei, az vöröstengörben be burija-
tatua, elmerijtötted, es az the nepedet az
Israelt,

Israelt, az Zarazon bekeséget viselted.
Mellyel, ez the iduőségös, es zentségös
köröztségödnek főrodöyet példáztad,
es az the zerelmes fiadnak az mi vrunk
Iesus Christusnak Köröztsége által, az
Iordant es mindön vizeket, iduőségös
főrodöyé, es mindön bineynknek beuse-
gös elmosoyua zentölted. Kereunk te-
gödet ez the nagy kegyelmességödre,
hogy ez the zolgadat (zolgáló leyanon-
dat) kegyelmessen tekinched, igaz hittel
zent lelök által ayandékozzad, es meg
erössyhed, hogy ez iduőségös viz ezön
által, eu benne meg fujtassék es el vez-
zön, valami eu belé az első embörteul
Adamtul, fogantatot. Es hogy az hitet-
lenöknek nyayából ki töröltetuen, az ha-
missaknak seregökteul mindönösteul ki
válastassék, es az the közönségös köröz-
tyéni gyeuleközötödnek zentségös bar-
kayaban, vgy mint egy Zarazon bator-
sagossan es bizuast meg öriztessék: az
the zent neuednek nagy lelki buzgo-
sággal, Alhatatos remenléggel, elmeye-
nek

nek nagy gyorsasággal, zolgályn, es
mindön valasztottajddal az örök életnek
igeretit nyerye, az mi vrunk Iesus Chris-
tus által, Amen.

Mondgyok el az vr imádságátis,
á melyre minket tanított az mi
vrunk Iesus Christus.

My attyank ki vagy mennyegben,
zentöltessek the neued, iöyön el az the
országod, legyön tke akarated, mikent
menyben azonkeppen es földön. Mi ki-
nyereunket mindön napijat ad meg ne-
keunkma, es bochásd meg nekeunk az mi
vetkeynket, miként mi es meg bochás-
tunk mi elleneunk vetetteknek, es ne vis-
gy minket kesértetben. de Zabadich az
gonoztul, mert tyed az ország, az hata-
lom es az dichőség, mind örökkeul
örökke, Vgy legyön.

Ez zent Euangeliomot meg irta zent
Mark Euangelista, Mar. 10. Hozatás
nak, vgymond, gyermekhek Iesus
hoz,

hoz, hogy illetné őket: 3 tanytuanyok
kedig feddik vala azokat, kik hozzák
vala, kit mikoron látot volna Iesus, meg-
bozzonkodék, es monda nekik: engeda-
gyetök en kozzám ieunni az kis gyera-
mökcheket, se ne ellenzyetök euket, mert
effeleyeké az mennyeknek orzaga; bi-
zony mondom thi nektök valaki nem
vézi Istennek országát mint ez gyermek,
semmiképpen oda bé nem megyön, es á
mikoron élében vötte volna euket, ke-
zét reyáyok teuén, meg áldá euket, etc.

Zerelmes attyamfiáj, halljok ez Eu-
uangeliombol, mely igön kegyelmessen
es io keduel az vr Istennek fia, az mi
vrunk Iesus Christus, az gyermeköket
fogadgya, á honnét bizonynal ezönkben
vezzök es meg ertyök, meni nyomoru-
ságokban ez vezödelmekben az gyera-
mökök forgolodgyanak, mellyekből I-
stennek kiualtkeppen való gondgya vi-
selet nekeul meg nem zabadulhatnak,
mert halljok az Istennek igeyeböl, es
mindön nap, mind ekeunkben mind hol-
cürában

tunkban meg kesertyők, hogy az Ádama-
tul mind nyayan, binőkben fogantattunk
es ziletteunk, honnét az Istennek hara-
gyában, es busulásában, örökké el kellene
nékeunk vezneunk, ha az mi vrunk Ie-
sus Christus által meg nem zabadytat-
nánk.

Mert ez gyernőkche ki élénkben ho-
zatot, az eu természetit zerént, hasonló ve-
tőkkel mint zintén mi, meg döglötöt es
meg förtöztetöt, a honnet az örökké va-
ló halálra es Kärhozatraijs kötelessen
maradna: de az mennyeiij attya Isten, az
eu meg mondhatatlan nagy kegyelmesse-
géből es ergalmasságából, az eu fiat az mi
vrunk Iesus Christust, mind ez egész vela-
gnak öregőknek es kichinőknek ereztötte,
ki ez egész veläg bineijtel viselte, es az gy-
ermökcheket vgy mint zintén, az öregö-
ket meg zabadijotta az binteul, halaltul
es kärkozattul, es iduözytötte, es parano-
cholra hozzà hozatni, hogy meg algya-
euket.

Azért mind nyayatokat kik iclön
vattok,

vattok, es köröztyeni zeretetből ede gye-
ultetők intlek es kérlek, hogy zorgalmas-
tossan meg hanyyatok vessetök, es fölötte
igön meg gondollyatok, mely nagy nyo-
moruságban es zikségben ez kichin gy-
ermökche helhöztetöt legyön (a menijre
tartozik az eu természetihöz es mi uoltá-
hoz) tudnya illik, hogy haragnak fia le-
gyön, ördögnek rabya, az örökké való
tözre es halálra köteles, kikből mind nya-
yokból, semmi képpen meg nem zaba-
dulhat es meg nem tartáthatik, hanem
chak hogy az köröztség által, zent lelök-
teul vijonnam ziletteuén, az mennyeiij
attya Istenteul, fiaua fogadtassék, az mi
vrunk Iesus Christus által.

Azért buzgó es hiuségös könyörgés-
sel keryetök az vr Istent, hogy eu nekije
bineijt meg bochással, es kegyelmében fo-
gadgya, es ismerye mennyeiij es örökké
való iauaijnak örökösének, vegye ki az
Sathannak fogfagából es hatalmából, es
zent lelökkel vgy meg erősyche hogy az
örögnek erőssen ellene állhasson, az eu

B

dichétes

dichőflegére: el ne esék: eu ellene nagy
buzgofaggal az életben es halalban vias-
kodgyék. Mindön veződelmeknek ne-
meijn, az eu kegyőtlen igyekőzetij ellen
álhasson es győződelmet uehessön.

Mondgya ez vtân az gyermek-
chére forduluan:

Az vt Isten meg őrrizze az the be-
ieuetelődét es ki menetelődét, matul fo-
guan mind örökké.

Az vtân, így zollyon az ko-
máknak:

Christusban zerelmes atyamfiáj, my-
ért hogy ez gyermekche neuében kérte-
tök, hogy az Iesus Christus neuében meg-
kőrozttoltnék, es az kőroztség által, az
vt Istennek népének zent eggyességekben
estarsaságban vetetnék: iol tudom hog-
tudgyatok, hogy mindönök valakik
az kőroztyeni győlekőzetben fogadtat-
nak, es Istennek népe zamában irattat-
nak, leli hadat fogadnak, a melyben nem

328

az testel es vérrel, de az őrdőgnek ke-
győtlen ellenfegeunknek ellene, mindön
eleteunknek napjaiiban, hadakozni es
tufakodni kel, mely vitelségöt, az atya
Istenben, eu fiaban, es az zent Lelőkben
való hit nélkül, semmi keppen el nem ve-
gezhetünk, meg sem győzhetünk.

Azért holot ez gyermekchenek, kő-
roztyeni zeretetből indijtatuan, ígyt föl
fogadtatok legyön, es ez zent gyeulekő-
zetben eu erőtte álljatok, az eu neue
alat felellyetök ime kérdőfőkre, hogy kő-
zönségös vallást teuén, nijluán legyön,
mely hitben kőrozttoltnék meg ez gyer-
mőkehe.

Nó, neuezzetök, ki neue?

Ianos, &c.

Ianos ellene mondaze az őrdőgnek,
es mindön eu chelekődetijnek?

Ellene mondok.

Ellene mondaze ez velágnak, testőda-
nek, es az the binejdnak?

B ij Ellene

Ellene mondok.

Elhattad tehát régi vraijdat, es más
zolgálatyara adtad magadat.

Ianos, hízze az Istenben mindön-
ható attyaban, mennek es föld-
nek terömteyében ?

Hizök.

Hízze az Iesus Christusban, es egy-
gyetlen egyfiaban, mi Vrunkban, ki fo-
gantaték zent Lelökteul, zileték ziz Ma-
riatul, kénzaték Pontius Pilátusnak alata-
ta, meg fezijteték, meg hala es el temette-
ték, lezálla poklokra, harmad napon hala-
lottaijbol föl tamada, föl mène mennyeg-
ben, il az mindönható attya Istennek ion-
yara, onnét ieuendő itelni előket es holtas-
kat ?

Hizök.

Hízze az zent lelökben ?

Hizök.

Hizöde

Hizöde az Körözyén anya zent
egyházat, zentöknek eggyiséget,
binéknek bochanattyat, holt test-
nek föl tamadáfat, es az
örök életöt ?

Hizöm.

**Akárze ez hitben meg Köröze
töltetni ?**

Akarok.

Ez a hatalmas Isten hiti, a mint eu
magát az Körözyéni gyeuleközetnek
meg ielőntötte es mely bizodalomból
igérte az binök bochanattyát, igaságot,
fyuua való fogadáft es örök életöt.

**Az vtán odoztassa ki, es mondgya,
az vízben martuán, az gyer-
mökchét.**

Ianos. &c. En Köröztöllek ausgy
mártlak tegödet az attya Istennek, fiunak,
es zent lelöknek neuében.

B ij

Az

Az után mondgya :

Az mindönható Isten es atya az mi vrük
Iesus Christusnak, ki tegödet az viznek
fördöye által, es az zent Lélöknek általa,
vyanan zilt, es meg bochátotta the né-
köd mindön bineijdet az eu fiayért az mi
vrunk Iesus Christusért, ez tegödet az
eu lelkeuel az örök életre meg erőssyhön
es meg batorihon, Amen.

Ísmeg inche az egy hazi zolga az
népet imadságra es hala-
adafra.

Christusban zerelmes atyamfiaij, miert
hogy az mennyei atya Isten, az eu meg
mondhatatlan nagy kegyelmellegeyért
es io uoltayert, ez kichin gyermekché-
nek kegyelmet adta, hogy az mi vrunk
Iesus Christusnak köröztséget föl vötte
legyön: adgyunk halakat neki, es imada-
gyok, hogy ez gyermekché ez után is
az eu kegyelmében meg tárchà.

Imadkozzunk :

Mindön

Mindönható örök Isten, halakat
adunk the neköd, hogy az the köröztyéni
gyeuleközötöd kegyelmessen meg tar-
tod, es öregbítöd. Esez gyermekchének
engedted, hogy az Köröztség által vjona-
nan zillettetuen, es az the zeretó fiadban
az mi vrunk Iesus Christusban egygye-
lenegy meg Valtonkban ottattuán, the
fiad löt légyön: es mindön mennyei ia-
uaijdnak örököse. Kereunk tegödet hogy
ez gyermeköt (ki immar tyedde löt) ol-
talmazad kegyelmessen az the bé vöt
keduédben, hog mindön akaratodzerént,
az the zentsegös neuednek tisztölegére
es dichölegére kegyössen neueltsék, es
vegre az mennyegben igért örökségö-
det mindön zentökkel egyetömben ve-
gye es nyerye, az mi vrunk Iesus Chris-
tus által, Amen.

Ezök után is meg, intheti az egyhazi
zolga, az zilojt az gyermeknek,
rakonsagjt, Köröz atyaajt
imellyen zoual.

B iij

Christus

Az után mondgya :

Az mindönható Isten es atya az mi vrük
Iesus Christusnak, ki tegödet az viznek
fördöye által, es az zent Lélöknek általa,
vyonnan zilt, es meg bochátotta the né-
köd mindön bineijdet az eu fiayért az mi
vrunk Iesus Christusért, ez tegödet az
eu lelkeuel az örök életre meg erőssyhön
es meg batorihon, Amen.

Is meg inche az egy hazi zolga az
népet imadságra es hala-
adafra.

Christusban zerelmes atyamfiaij, miért
hogy az mennyei atya Isten, az eu meg
mondhatatlan nagy kegyelmessegeyért
es io uoltayert, ez kichin gyermekché-
nek kegyelmet adta, hogy az mi vrunk
Iesus Christusnak körözttségét föl vötte
legyön: adgyunk halakat neki, es imada-
gyok, hogy ez gyermekchét ez után is
az eu kegyelmében meg tárchà.

Imadkozzunk :

Mindön

Mindönható örök Isten, halakat
adunk the neköd, hogy az the köröztvényi
gyeuleközetedet kegyelmessen meg tar-
tod, es öregbítöd. Esez gyermekchének
engedted, hogy az Körözttség által vion-
nan zillettetuen, es az the zeretó fiadban
az mi vrunk Iesus Christusban egygyet-
lenegy meg Valtonkban ocrattuán, the
fiad löt légyön: es mindön mennyei ja-
uaijdnak örököse. Kereunk tegödet hogy
ez gyermeköt (ki immar tyedde löt) ol-
talmazad kegyelmessen az the bé vöt
kedüdben, hog mindön akaratedzerént,
az the zentlegös neuednek tisztölegére
es dichölegére kegyössen neueltesék, es
vegre az mennyegben igért örökségö-
det mindön zentökkel egyetömben ve-
gye es nyerye, az mi vrunk Iesus Chris-
tus által, Amen.

Ezök után is meg, intheti az egyhazi
zolga, az ziletjt az gyermeknek,
rakonsagjt, Köröztatyaajt
imellyen zoual.

B iiij

Christus

Christusban zerelmes attyamfiaij,
amint meg vallottatok eth az mi vrunk
Iesus Christus elöt, ki mi közepötteunkal,
es az eghez köröztyéni gyeuleközöt elöt,
ezt hiusegössen meg cheleködgyetök, es
mindön zorgalmatozsággal köuessetök.

Es mind nyayan thi mind zileij es ra-
konij ez gyermeknek, es valakik eth al-
lotok, immar ez gyermeköt, az Köröz-
ségnek föl vétele vtán, masnak ne itéllye-
tök hanem az mindönható Istennek fo-
gadót fianak, es az mi vrunk Iesus Chri-
stusnak élő tagyanak, kinek az zent ana-
gyalok zolgálandok: Semmit nem kétöl-
ködüen, hogy mindönököt valamellyeket
ez gyermekkel cheleködendötök vagy io-
kat, vagy gonozokat, azokat az vr Isten-
nek, es az mi meg váltó Iesus Christus-
unknak cheleködötök. Azért semmi gon-
dot auagy munkat ne restellyetök se ne
bányátok: es mindönitök az eu hiuatal-
lya zerent, zorgalmatozsan azon igye-
közzék, hogy ez gyermek az vr Isten-
nek félelmében kegyössenes iol neueltet-
sék, es

sék, es az igaz köröztyen hitben vgy
tanijtasék, hogy Istennek mindön pa-
ranchloatijnak zentsegössen engedgyön.
Mely dologban, thi zilek, rakonok, ko-
mák, semmi munkanak ne keduezzetök,
semmi igyeközötöt el ne hadgyatok, ha-
nem ez gyemököt mi helyön fölneuend,
az köröztyeni gyöleközötben hozzátok,
prædicationak halgatafara, es az Isteni
felelőinneke tamuságara, hogy onnét meg
tanullya es meg erche menio tetemenyök
nek Istenneul az Köröztségben adattak
légyön hogy ez vtanis az Köröztyéni
gyöleközötben eu azt meg valhassa,
az ördögnek ellene állhasson es ez velaga-
nak, es mindön eu cheleködötijnek: es
adgya magát mindönöstel az mi vrunk
Iesus Christusnak, es az eu zent körö-
tyéni gyeuleközötinek, es ezöknek igaz
hittel engedgyön. Es annak fölötte teröm-
chön beuségös gyömeulchöt, mint Chri-
stusnak élő tagya, es termö zölö vezzö,
mely az Ckristusban az igaz teu zölöben

B 7 marad,

marad, Istennek dichőségére, es az Köröztyenyigyeulekőzetnek epeuletire,
A M E N.

Reuidöb modgya az Körözty-

Asziki segnek zentsége zolgaltatásának.

Mondgya az lelki Paztor.

Ez gyermeköt hoztatok az Köröztyseg által az Köröztyenyességben es Istennek nepe zamaban be fogadni: annak okayérs előzőr erchéők ezt meg.

Ninch ez egész velágon Istennek egyebut nepe, hanem á hol fogadgyak az Euangeliomot, es ez vizben martáinak zentsége, es zent Lelők által, Isten fiaijua leznek.

Mert meg mondotta Christus vrunk zent Ianosnal: Ioan. 3. Valaki vijonnan nem zileténdik vizteul, es zent Lelökteul, Isten orzagat nem lattya: ez azért az vijonnan ziletés, kire mast ez gyermeköchē hoztatok. Ezt

Ezt kedig nekeunk eu maga parancholta az mi nömös iduözijtenk Iesus Christus, az elöt hogy menyben föl ment teuleunk, monduan: Mennyetök el tanychatok minden népeket, meg köröztyölüen euket, attyanak es fiunak es zent Lelöknek neueben: es tanychatok megtartani mind azokat mellyeket en thi nekötök parancholtam, es ime en thi veletök vagyok, &c. Matth. 28.

Iol tettétök azért hogy ez gyermeköchē ede hoztátok, mert ezzel mind az thi hitötöket öregbítötök, es Istennek eragalmasságáról emlekőztök, es mind ez gyermeköchēnek iduölségét keuannyátok, es atyafiuj zeretettöket bizonyítjátok.

Ez á köröztyenyesség, hogy meg ifineyök az egy örök attya Istent, es az eu zent fiát az mi vrunk Iesus Christust, Kit ez velágra bochátot, es ez hitnek általa vallyok az örök életöt.

No neuezetök?

Ki neue?

Ianos, &c.

Köny-

**Könyörögyeunk az vr Istennek es
keryeunk zent Lelköt ez gy
ermökchenek:**

örök mindönható vr Isten, ki az the
chodalatos iteletődből, az embőri nemze
töt, az binert, az ezőnek vizeijben el
sillyéztéd: de az the zerető zolgadat Noe
Patriarkat nyolczad magauat őzue az
barchaban meg tartád, ennek ez the vya
onnan való ziléődnek, es zent főrodóda
nek örök bizonságára, könyörgeunk ne
kőd ez the zolgadertis, (zolgalo leyana
yodertis) ki ez maij napon az the Isteni
kegyelmességödet várya, tekinch reya az
magas menyorzágból, es bochasd meg
mindön bineije es vöd kegyelmedben, es
adgy nekí zent Lelök Istent, kinek általa
vyonnan ziletteuén, tegődet egy kegye
elmes Istent az the zent fiaddal meg isa
merhefőn, segedsége hyuyon, es az
cőhez köröztyeni gyöleközettel őzue
nekőd örök hálakat adgyon, es magaza
tallyon, vgyan azon mi vrunk Christus
Iesus által, Amen. Mi

Mi attyank ki vagy mennyégben.
Ez zent Euangeliomot meg irta
zent Matt: Euangelista 19. rezeben.

Az időben, hozatanak Iesus Vrunk
eleijben kichin gyermekök, hogy kezét
reyayok tenné, es imadkoznék, az tanija
tuanyok kediglen ellenzik vala. De Ie
sus monda nekyük: erezzetők ede az kis
gyermököket, es ne ellenzyetők en hoza
zám ieunni, mert effeléyeké az mennyek
nek orzaga, es kezét reyayok teué. Ez
ighék tanijtnak mind nyayunkat arra,
hogy az gyermekcheket Isten nem vta
lya, hanem nagy zeretettel hozzá fogada
gya, es ergalmaflagaban tartya, azért ne
legyetők ez kichin gyermek felőlis, go
noz ertelmöyek, de nyluán hidgyeők,
hogy Isten könyörgefinket meg halgata
tya, es eztöt az eu ergalmaflagaban vezi,
es zent orzagara zili.

De hogy az egez köröztyenség előtt
ez gyermekche kepében vallást tegyetők
ez egy nehany kerdesre neköm megh fe
léllyetők. Ianos

Ianos, ellene mondaze az ördögnek, es mindön gonoz akarattyanak es inchölködetinek?

Ellene mondok.

Ellene mondaze ez velágnak, keuelségnek, es mindön binöknek?

Ellene mondok.

Hizze az örökké valo atya Istenben mennek es földnek teremteyében?

Hizök.

Hizze az mi vrunk Iesusban, atya Istennek zent fiaban, ki mi eröttönk embörre löt, kënt es halált zenuedöt?

Hizök.

Hizze az zent Lelök Istenbén.

Hizök.

Hizöde

Hizöde az Köröztyeni közönségös gyeuleközötöt, zentöknek egygyeségét, binöknek boehanatyat, holt testnek föl tamadását, es az örök életöt?

Hizöm.

Ez az vr Istennek hiti. Kiben mindön zentök es velagnak kezdetiteul foguan voltanak es ki által iduözseultenek. Nekeunk is vgan ezön által keliduözseulneunk.

Im ez gyermekcheis ma thi alcatatok ezönt fogadgya az vr Istennek, es az Iesus Christus zazloya alá adgya magát, hogy az zentökkel egyetömben az örök életnek fia legyen, de meg lassátok, hogy ezöket, igazan hidgyétök eu felöle, es el tőkéllyetök lelkötökben, hogy Isten meg maradigeretiben.

Oldozzátok ki es gyermekchét, annak vtaña mondgya:
Ianos akarze Körözölködni?

Akarok,

Ezä

Ez a köröztség: vizteul es zent Le-
lökteul vyonnan ziletni Isten orzagára.
zileynkteul, halalban zileteteunk, a mel-
lyet peldaz ez vizben való martás: de ho-
gy ismeg ki véteteunk, azt iedzi, hogy
Isten zent fiayert az örök halalbol ki vé-
zön, es meg eleuenijt az örök életre zent
Lelkének általa.

Hozzátok ede az vizhöz:

Es ónche reya az vizet monduant:

Ianos en tegöd köröztöllek,
auagy mártlak attyanak es fiunak,
es zent Lelöknek neuében, Amen.

Az vtán mondgya:

Hala legyön the neköd örök attya
Isten, az the zent fiadnak az Christus Ie-
susnak általa, ki magadnak zedz köröz-
tyéni gyeulekőzetöt az emböri nemzet
közzeul, es ki magadat zent igédben ne-
keunk meg ielőntötted, ki nem chak ma-
gunkat hanem gyermekinket is keduel-
löd, es

löt, es az the zent orzagodnak örök társ-
talagaban fogadod: tarch meg vr Isten
ez gyermekchét, velagosijch meg eutet,
az the zent Lelköddel, neuellyed, adgy
oly malasztot néki, hogy tegödet mindöz-
nöknek előtte valhasson, az the zent fiad-
ban bizhassék, es tegöd kegyelmes at-
tyának ismeryön, es birya az örök életöt,
az mi vrunk Christus Iesus által, Amen.

Thi komák. Ez a thi tisztötök, hogy
ez gyermekchét zeresétök, neuelésere
gondot visellyetök, Isten vtara es felel-
mére oktasátok, az köröztyen hitre meg
tanijtasátok, es mindön io cheleködetök-
ben gyakorlyatok, hogy mind Istennek
es emböröknek kedues életöt visellyön,
mert ez immar Istennek fia az Christus
által.

Aldomás:

Az vr Isten neuellyön, meg álgyon,
az eu igaz is meretit the neköd adgya.

Az mely egyéb dolgokat az körözts-
ség mellé az embörök gondoltanak,
C mint

mint gyertit, korosma ruhát, köröztö-
lést, és a többijt. azok mind semmik, mert
Isten igeye nékil vannak, és az fele bo-
londságokkal vgyan nem kel az Köröz-
tyeni gyeulekötöt terhelni, és emböri
zöröésökkel Isten nem tisztoltetik.

Zoktak, az Gyermeök zilő azzony-
allatok auatásra is menni, á mint euk
mondgyák, tudnya illik negyuen napra,
gyermök zilésök vtán. de azis az ó tör-
uény zentsége volt; és nem tartozik az
vij Testamentomra. az Moysesnek min-
dön egyhazi zolgalatyatul meg Zabadya-
tot minket az Christus.

Igy vagyon meg iruan Leuit. 12.

Az azzonyallat ha magot fogaduán,
ferfiat zilend, tisztatalan lezön hét napo-
kon, az eu havi verének el valasztásának
napyaij zerént, és nyolczad napra kör-
nyöl metelletik az kis gyermek, eu ke-
dig még harmincz három napokon ma-
rad az eu tisztításának verében, mindön
zentsé-

zentségös dolgot ne illesön, bé se men-
nyön az zentségben, á mig be ne tellye-
nek az eu meg tisztulásának napyaij,
&c.

Ezök példazták azds, hogy az mi
fogantatásuk binben legyének, és Istens-
nek kegyelméből es io voltabol, mégh oly
magzat zilettesék, á ki az embörök ver-
kajt el vegye, és mind magzatijokkal
özue Istennek keduében iuttassa, és az
örök életre térthe, de miért hogy immár
az Christus el ieut; effele példazatok el
multanak, és isten meg mentöt minket
zent fia által mindön kilső zentségijteul az
törüének.

Az vr Isten azért a kinek magzatot
ád miért hogy Istenatka raytok az gy-
ermök zilökön, és nagy faydalommal zia-
lik gyermekyöket, azért, holot Isten az
emböri természetöt meg akarya tartani
nem el vezteni, az gyermek zilő azzo-
nijallat legyön vezteg agyában mind
addig, á mig meg epeul, és meg gyo-
gyul.

C ij Az

Az vtan hiuya Istenenek neuét segeda
ségré es kellyön föl, zabadon mennyön
be Istenigeye halgatasára, es cheleködgye
azokat mellyeket az eu köröztyéni hi
uatallya keuánya, es házi gongya viseleti.

Neuellye gyermekcheyet zorgalma
tossan, visellye hiuségös gongyat, tuduán
azt hogy nem köz embörök zama ze
rént neueli, hanem Istennek zent orzagá
ra, kire Istennek gondgya vagyon, es az
eu zent fia által fiaua fogadta, es zent
Angyalijual örizteti, és mindön te
sti, lelki gonoztul meg ol
talmazza.

Az

Az vr Vachoraya zolgal.
tatasárol. 35

Legh előzőr az egyhazizolga el ne
hadgya az vr Istennek zent üztöletit:
C iij hanem

hanem zönetlen az nepet emlékeztette
Istennek io voltáról zentfia által, es inche
hogya az Vr vachorayat gyakorlyak, hog
emlékeztessenek Istennek nagy io voltá-
ról, es az Christussal egyesüllyenek.

Annak vtanna, az Köröztyeni gyer-
leközetben tisztöltesen chéleködgyék,
legyön oly kinyér, aki ellyen zent dolo-
gra, es Isten elöt való tisztölködésre illendő
legyön.

Vagy vasközöt silt lézön, vagy po-
gacha, vagy valaminemeu. Chah hogya
az köröztyeni gyerleközetnek botran-
kozására ne legyön, es senki magatul vij
zokást ne kezdgyön, mind az által vgyan
kinyernek kel lenni, mert abból zörzé
Christus vrunk az eu zent Vachorayat.

Az boris legyön oly ki az hiueknek
ondorodást es vtalatot ne zörözzön, az
edéne istizta es tisztőségös legyön. Vala-
minemeu allatból vagy aranyból, ezist-
ből, onból, vagy fából lézön, hyendöb
hogya Christus vrunk fapohárból oztotta,
de abban semmi böcheulet ninch.

Ezt

Ezt kedig azért mondám, hogy ne-
mely lelki Paltorok, anni ondokok, es
nyomorultul viselnek erre gondot: hogy
az vr vachoraya kinyéret el rotháztyak
auagy nyomorultul el auijtyak, vagy on-
dok kényu közöt, vagy kedig az rut,
rothadot oltár öltözöyő oltáron.

Es az bortis oly edenben, hozzák elő-
ue, hogy nem hogy az köröztyen népnek
io intét tegyenek az vr Istennek zent-
ségére, hanem inkább el idegönijtik teule,
mert meg vtállyá.

Touábba, Christus vrunk aztalnal
zörzé az eu zent vachorayat, nem oltá-
ron, es vgyan Christus vachorayanak
mondatik, nem aldozatnak, alkolmatosb
volna aztalon zolgaltatni mint sem oltá-
ron. Söt á kik oltáron zolgaltattyák,
az baluany imádo misésöket köuetik, kik
az vr Christus vachorayat aldozattá for-
dijtották, es az Christus vére hullását el

C jiii tagaduan

tagaduan, abban az eu cheleködötökben
helhöztesik erdömöket, es iduóssé-
göket.

Azért elő kezytuén az vr vachóra-
yanak kilső ezközjt, az Kinyeret
es bort, így zollyon az Kő-
rözryen népnek:

Attyamfiaij. á kik az vr Vachoraya
hoz akartok járulni, iőuetők elő, es ve-
gyetők iduósségös tanufagot, hogy mel-
tán járullyatok, ellyen nagy zentséghöz
az Christus Iesusnak, es hitötöknek igaz
pöchetihöz, es ne legyön karhozatoto-
kra mint Iudasnak, hanem az örök id-
uósségnek örök bizonságára.

Hogy oztán elő ieunnek, mon-
gya nekik:

Alazzok attyamfiaij magunkat, az
hatalmas es kegyelmes Istennek előtte, es
kéryők mind nyayan buzgó. ziböl bi-
neunk bochanattyát, mert binösök va-
gyunk.

gyunk mind nyayan, es mig bineunk meg
nem bochättatik jaddig lehetetlen dolog
hogy Istennek kellemetössék legyeunk.

Ez á köz Gyonat:

Gyonunk neköd örök mindönható
Isten, es vallyok the előtte az mi bineijn-
ket, kiket tetteunk thezent fölségödnek
ellene, gonoz zonkban, zandékunkban,
latafunkban, hallafunkban, iregysege-
unkben, ragalmas voltunkban, harag-
tartafunkban, hamissan hitönket monda-
funkban, the zent parancholatydát meg
nem tartafunkban, valami iót tetteunk
volna the zent fölségödnek neue diche-
retire nem tetteunkben, mindönnemeu
bineynkben haggyok es vallyok the zent
fölségöd előt binóssé magunkat, kereunk
tegödöt fölségös vr Isten az the zent fia-
dért az Christus Iesusétt, bochásd meg
az mi bineynket, legy ergalmas legy ke-
gyelmes nekeunk zegeny nyomorult bi-
nösöknek, es adgyad az the malasztodat
hogy az mi bineijnket igazán gyöthés

C v ík:

fők: the zent folségödet mindönöknek
föltötte zerethessök, fele barátunkat azon-
képpen mint mi magunkat. Agyad vr
Isten hogy az mi eleteunk ez velagon az
the akarad zerént rendöltessék, the ne-
köd tizta züüböl kedues zolgalatot tehess
seunk, holtunkig az the igaz hitödet vala-
hassök, ez velagbol az the remenségöde-
ben mullyunk ki, holtunk után menyora-
zagban lathassunk, es dichérhessünk
mind örökkeul örökké, Amen.

Hizitöke attyamfiaij hogi Isten meg
bochattya binejtöket?

Hizzök.

Az vr Isten ez eu ergalmassagara es
igeretire tekintuén, bochassa meg thi nek-
tök az thi binejtöket, es zerefsön az eu
malaztyával, hogy mindön ioban gyoro-
podgyatok, es nekije kedues zolgalatot
tegyetök, az eu zent fianak az Christus
Iesusnak általa. Enis az Köröztyéni
gyeuleközözetnek erre valasztot zolgaya,
az thi

az thi hitötök zerént hirdetöm az vr
Istennek igeyeböl mindön binötök bocha-
nattyát. Hogy oldoztak legyetök, attya-
nak, es fiunak es zent Lelöknek neuében,
Amen.

Ez örök penitentiátok: az binökteul
fussatok, Isten igyét halgassatok io ked-
uel, Isten zerefsötök, az attyafüfagot
tízöllyetök, ha ezt chelekodititök Isten
thi Istentök lézön es thi eu nepeijleztök.

Immár el hidgyetök hogy Isten zere-
bennetök es zent fiayért kétség nekeul
mindön binötöket el vötte. es örök eltenek
fiaijua töc.

Touábaa, imma az vr vachoraya-
hoz akartok iarulni, es iol ezö-
tökben vegyetök:

Az vr vachoraya az Christustul zöröz-
tetöt zentség, melyben az hiuek az kiny-
erne es bornak peldazatijban, vallyák az
christusnak testének es verének zentségbe
való

való vélek rezeltetését, es az Christusnak amaz aldozattyát, mely egzör az Körözt fának oltáran bineunk bochanattyáért el végeztetót, zönetlen való emléközettel vizontoksággal való zeretettel, es halado elmékkal, tisztölik.

Azért hiuatik kedig vr vachorayanak, mert az mi vrunk Iesus Christus az vtolsó vachorán zörzötte: hiuatik Christusnak zent testének es zent verének vetelének is, mert ez zentségben az hiueknek, az Christusnak zent halalanak erdöme lelkökben iratik. Es az igaz hit által egygyesödnek az Christussal el valahatatlan kötéssel. hiuatik halá adásnak kinyerénekis, mert eth mind nyayan halá adunk az örök atya Istennek ki minket zent fianak atala meg váltot, es véle egygyesítöt.

Ezért kel kedig ede iarulnunk, hogy ellyen nagy io tetemenijben az Christus Iesusnak rezesök legyönk es ergalmassággát az vr Istennek mind örökké hirdesök.

Hogy

Hogy azért Isten malaztyatadgya es ziuönket föl göryezze, ez nagy mennyei es iduólségök lakodalomnak igaz elmélködetire, könyörögyönk az hatalmas vr Istennek igyenlő ziuel es mondgyok. örök atya mindönható vr Isten mindön ergalmasságoknak Istene, ki az the zent fiadat az the chodalatositeletéből, ez emböri nemzetnek váltágyáért el adtat, es mi erőtteunk zenuedtetted, esparancholtad, hogy ez nagy ergalmasságodat örökké hirdesök,

Kereunk tegödet engedgyed nekeunk hogy az the zeretö zent fiadban erős bizodalommal hi hesseunk, eu véle el valhatatlan képpen egygyesödhesseunk, csak eu hozzá ragazkodhassunk, es eu teule figyeunk, agy zent Lelköt, kinek általa föl göryeztesseunk az the nagy zeretödre, es halá adásodra, es hi heseök igazán hogy ez zentségöt hadtat nekeunk az the zent fiaddal való egygyesölésünknek, bineunk bochanattyának, es örök életnek vetelének, örök bizonságára,
Amen. Mi

My attyánk ki vagy mennyeg-
ben, etc.

Azt mondgya zent Pál: 1. Cor. 11.
iol meg restallya az embőr magát, es vgy
egyek az kinyerből, es az pohárbol igyek,
mert valaki megtatlan ezik es izik, vetköz-
zik az Christusnak zent testének es zent
verének ellene, azt meg nem böcheuluén,
minek okayért thy is attyamfiáj iol reyá
halgassatok es meg érchetők, hogy mel-
tatlanoknak ne iteltetők ez zentségnek
vetelére, es el karhoozzatok, ahol oruoosá-
got kellene keresnők, hogy oth vező-
delmet talállyatok.

Azértakkor leztők megtők ez zenta-
ségnek vetelére, a mikor mindönösteul
megtatlanoknak vallyatok magatokat
Istennek kegyelmességének vetelére, es
iarultok chak az Christus erdömehöz es
az eu áldozattya es elég tetele által hizitők
hogy bē vetettők Istennek kegyelmében
mindön erdömötők kiüöl.

Ez az

Ez az igaz meltoság Istennek előtte az
mi méltatlanságunknak ismereti.

Keuán kedig Isten teulónk vij engő-
delmetis, az az, iora való tökéllést, hogy
eleteunk egésödgyek Istennek kegyel-
mes akarattyaual, es hogy zöneden kö-
nyöröggyeunk.

Azértigy kel ez zentséghez iarulni:
előzör, Az Chaiustus zent halalaban es
vére hullásában kel mindön bizodalman-
kat helhöz tetneunk, es erre támaszkod-
nunk.

Masodzor, az örök attya Istennek
buzgó züből hálát kel adnunk, ellyen-
nagy ergalmassagayert, hogy egygyet-
le negy fiat, erötteunk nem zánta, hanem
valóságunkért adta, es kegyelmében fo-
gadot.

Harmadzor, az attyafiuj zereteit
kel gyakorlanunk, egy masnak elleneunk
való vétékét meg bochásók, es magunk is
a kiket meg bantottunk meg engeztel-
lyők, hogy igazán meg alaztassunk Iste-
neunknek előtte.

Negyeda

Negyedzör, gondolkodgyunk ki
mulafunkrol es örök eleteunkról, mert
vgyan nem ez velagi kinyereunk es ele-
teunk nekeunk az Christus, hanem lelki
es mennyeij: es az örök életre élönk általa.
Azert iarulunk ez zent vachorahoz,
hogy az örök életnek vetelében meg bi-
zonyosodgyunk.

ötödzör, imigy gondolkodgyal kö-
röztyén: az atya vr Isten neköm igerte
az örök életöt zent fia érdómeyért, en
igön erötelen vagyok, es késödelmes az
hijedelre, azért az kegyös atya Isten
hogy az en gyarlosagomnak ebbeijs se-
gijtene, az eu zent fiát ma en neköm za-
lagul adgya, kinél neki nagyobb kenche-
ninnen, hogy ez nagy zalag mellet in-
káb meg nyugodgyék lelköm Istennek
igéretiben es az örök életben, es ketség-
neköl meg valtya teulem az zalagot, es
meg adgya az örökségöt.

Is meg azok iarulnak ede méltatlan:
Elözör, kik chak az egy Christusban
nem vetik örök iduőségök bizodalmat,

es az

es az eu halalanak es vére hullasanak era-
dómében meg nem nyugoznak, hanem
baluany imadásokra es magok érdome
bizodalmaára vitetnek.

Masodzör, kik tizta zübol nem ada-
nak halát az örök atya Istennek eliyen
nagy io tetemenijert, sem nem könyörög-
nek, hanem keüelyön, kép mutáló kép-
pen, föl fualkoduán, vakmerő képpen
iarulnak ez nagy zentséghez.

Harmadzör, kik chak zokásbol vé-
zik ez zentségöt. Sem nem iobbijtyák
életöket, iregységben, haragban, kegyöt-
lenségben élnek, nem gondolkodnak Iste-
ni es atia fiuj zeretetröl.

Negyedzör, kiknek soha Isten ora-
zága lelkökben nem forog, hanem ez
velégijak felöl beulchélködnek.

Ezötökben vegyétök kedig, nem té-
zön ez zentség zentök. c. de zentöknek
zöröztetöt. Nem ad örök életöt, Hanem
az Christus által vöt örök életben meg
erősijt. Azert vgy iaruly ede, hogy az
méltatlanságnak bineijben ne találtafsál.

D Mere

mert vgy kezdez iarnod mint az Iudas :
kinek az falat kinyértele után Christus
vrunk kezéből, belé méne az Satan,
loh. 13. Nem hitetlen eleti azért ez zent
vachóra, hanem Istennek hűeijé.

Halgassatok reya az igekre, mellyek
kel zörzè az mi nõmõs iduõzietenk ez
zent vachorát, így vannak meg íruan az
Euangelistáknál es zent Pálnál.

Az mi vrunk Iesus Christus az
eyõn mellyõn el arultaték, es tanj-
tuanijual vachorálék, föl véue az ki-
nyeret, es mikor meg aldotta volna,
es halákat adot volna, el tõrdelé, es
adá tanjtuanijnak, monduán: ve-
gyétõk, egyétõk, ez az en testõm,
mely thi erõttetõk el adatik, ezt che-
lekõdgyétõk az en emlekõzetõmre.

Es minek vtanna vachoraltak
volna, az pohártis föl véue es hala-
kat ad

kat aduán, nekik adá, monduan:
igyatok ebbõl mind nyayan, ez víz
Testamentomnak pohára az en ve-
rõmben ki thi erõttetõk, ki ontatik
binõtõknek bochanattyára. Ezt che-
lekõdgyetõk valamini zör iandgyá-
tok az en emlekõtetõmre.

Annak vtanna mondgya:

Im halljatok az Christus paranchos-
lattyát. Akki ede nem iarul meg zeghi pa-
rancholattyát. Es az iduõssegõs haznot,
mely ennét kõuekkõznék eunként el ta-
zitya teule. De hogy thi nektõk az thi hi-
zõtõk mind Istennek es mind ez velagnak
elõtte bizonyos legyõn, egy néhány ker-
desõket kérdõk teuletõk, mellyek ez id-
uõssegõs lakodalomnak haznaisjt ayan-
lyak, es felélljetõk reyárok.

Hizitõke azt hogy az Christus Iesus
meg holt erõttetõk es vérét ki on-
totta bineytõknek el mosására?

D ij Hizzõk.

Hizzök.

Hizitöke, hogy az atya vr Isten, az
Christus halalat es vere hullasát, eleg
neuön vötte legyön az thi binej-
töknek bochanattyara, es meg
igazulástokra ?

Hizzök.

z Hizitöke. Hogy az atya Isten ima-
már zeret titöket, fiaj gyanánt tart,
es az örök életöt nektök adgya ?

Hizzök.

Hözzá iarultoké ez bizodalommal,
az Christus vachorayahoz ?

Hözzâ.

Az Christuskak zent testeuel es zent
vereuel való egygyeseulestök, legyön thi
nektök az thi hitötöknek erősségere, binö-
töknek bochanattyának meg bizonyoso-
dasára, es az örök életnek bennetök el-
kezdésere, Amen.

Vegyedök

Vegyedök az vrnak vachorayat ala-
zatossan, es meg emléközzetök zent halat-
láról. Esigy oztogassan kik az kinyeret.
Semmi ez velagi ceremonnyat ne tar-
chon, zayaban adgyaye az hiueknek
vagy kezökben, igaz elég hogy vézik,
böcheulet ha hizik az Iesus Christust,
mektóság ha igaz lelökkel iáruznak hozzá.

Es ezt mondgya az oztogatás
közben:

Attyamfia, nem ezistön sem aranyon
váltattál meg, hanem az Christus Iesusnak
dragalatos zent testeuel es vereuel, az ras-
gazkodgyék Lelködbe, arról gondolkod-
gyál, azt példázod mást, hogy meg elez-
tot tegöd Istennek zent fia, es élő remén-
ségöt ad hogy á mint eu él, atalan fogua
éiztheis az örök dichösegre, ne fely sem-
mit, eu holt meg the eröted.

Ha az mi érdömeünköl lehetöt volna
az iduösség, Istennek zentfiának ez ve-
lagra nem kellöt volna ieunni, mást ima-
már meg bizonyosodot Isten io akarat-

D iij tya ca

tya és szereteti hozzánk, mert fia erőte-
ünk meg holt.

Ezönképpen mikor az pohárt ke-
zökben adgya, ezt mondgya:

Meg emléközzetők az Christus vére
hullásáról, azért ontotta ki az Christus az
cu véret, hog az mi bincijnkek az cu vére
hullásával el mosatnának.

Emleköztetők az atyafiuj
zeretetreis.

Im lattyatok miképpen az Christus
mind nyayatoknak egy iránt adgya ma-
gat, es mind zegent bodogot egy iránt
éltet, ezönképpen thi is, egy mást zere-
sétők, egymasnak zolgallyatok, es az
Christus Iesusban atya fiaknak ismerye-
tők magatokat.

Egyeb iduösslegős tanusagokat is
adhat eleyekben:

Annak vtánna hogy el vegaztetik az
zentség.

zentségnek osztogatása, inche mind nya-
yát hala adásra monduán?

Adgyunk halát mind nyayan az vr
Istennek az Christus által.

Halát adunk the neköd örök atya
mindönható vr Isten az the veghetetlen
nagy ergalmaffogodert es io voltodert.
ki minket ez mai napon az the zent fiad-
nak az Christus Iesusnak, zent testével
es zent verével etettel es itattal, es annak
altala az örök életnek remensegében meg
erősijöttél. Kerünk tegödet tarch meg
minalunk ez igaz hitöt, velagosich meg
az mi lelkeunket, hogy mi hihelsünk te-
gödet kegyelmes meg tartó es iduösslegős
Isteneunknek lenni, az the zent fiadnak
altala, es adgy zent Lelköt hogy mind
vegiglen ebben az the igaz vallasodban
meg maradgyunk, es az örök életöt vala-
lyok, Amen.

Hallyátok meg az aldomást:

D iij Meg

Meg algyon titóket az atya vr Isten,
meg velagofychon titóket az vr Iesus
Christus, meg zentólyón titóket az zent
Leiók Isten. Lakózzék thi bennetök az
zentharomság egy örök Isten, hogy ala-
dottak legyetök hazatokban, es hazatok
kiuöl, dolgotokban es mindön igyetök-
ben földön es mennyön, mind örökkeul
örökke, Amen.

Mennyetök el bekeségben, es min-
dönkoron az vr Istent algyátok az thi zis-
uétökben.

Betegök Latogatasárol, es Gyontasárol.

Mijért hogy az egyhazi zolgalatnak
réze ezis. Hogy nem chak egességökben
zolgallyanak az kóróztýéneknek az egy-
hazi zolgák, de betegsegökben is, es halá-
lok korán. Azért mikoron olyan helyre
hiuatnak, imezt möndgyák: Zeretó at-
tyamfia, the az vr Istennek foglagában
vagy:

vagy: de hogy ezödben vegyed, Iob az
vr Istennek kezében esni, mint sem vala-
mi egyéb terömöt állatében, mert eu tud
az eueijn könyöreulni, mert ergalmas
Isten, es soha az eutet felökre oly naualyát
nem erezt, ki nekijök iauokra nem volna.
Es kibeni duósségöket nem akarná.

Azért ne zomorkodgyal, hanem
öröly az vr Istenben, es azzal vigasztald
magadat, hogy Istenödnek io akarattya
vagyon rajjtad, el nem akar vezteni, de
kezéhez akar tanjrtani, várd azért attul az
segédségöt es oltalmat, à io egességöt is,
à ki the reyad az nyaualyát ereztötte,
mert atalan fogua nem akar el hadni, akár
mint tésék the neköd hogy el hagyattál.

Ezis ezödben forogyon: Semmi ninch
Istennél lehetetlen: vgy teczike neköd hog
immár senki meg nem vruosolhat: vgyan
nem eledhecze meg immár: meg halze:
ne fely semmit mindönható Istennel va-
gyon közd, hog mihelyön akarya, azon-
nal meg segijt hessön. à ki az hallottat föl-
tamazthattya, nem adhaté az betegnek

D v egessé

egészségöt, a ki semmiből terömtöt, nem
vigazthattya é meg az beteg testöt: kinij
eu neki, csak kérségben the ne esél. Es
atalan fogua mast hiödöt akarya gya-
korlatni, hogy meg lássa, ha tudze eu
hozzáragazkodnod, meg fogye remena-
ségöd, mind iol vagy addig mig bizol.
mi helyön az bizodalom el fogy. ottan
Isten el tauozik.

Talán azt gondolnád. Nem lehet im-
már ebben egyéb, meg kel halnom, Isten
igy vegezte, eddig vetötte volt az en ele-
töm hatarát, &c.

Semmit ollyat ne gondoly, mire való
az imadság, mire Istennek meghalgatasa-
nak igereit: soha minch oly dolog, kit I-
sten az igaz imadokért meg nem chele-
közik, életöket meg hozzabijtya, halala-
bol meg menti, vezödelömből meg zaba-
dijtya, es iduözijti. hallottad Ezechias ki-
rálnak mint Isten életit könyörgesére meg
hozzabijtotta, ellenséjje meg verte, ide-
yében bekeségöt adot, Haborgatoijn boza-
zut állot, vgyan azon Isten vagon mastis.
kegyös

kegyös mindönökhöz, es kegyelmes meg
halgatoyok azoknak kik eutet zent fia
altal imadgyák, és vgyan ezért ereztötte
ez betegséget reyád, hogy buzgob ziuel
imadgyad eutet, es segödelmöt váryád.

Ez vrán, imadkozzál velé özue, el
mondhatod az mi attyankat, es az köza-
gyonatot, mely az vr vachotya vétele
előt meg irator. vigaztald ismeg, Ezechiel
Prophetabol: Eiók en vgymond, vr
Isten, nem akarom az binósnék halálát,
hanem hogy megh téryön es élyön.

Meg eskeuzik az Isten, hogy mi zea-
geny gyarló embörök inkább meg nyu-
godgyunk kegyös bezeden. Ismeg, zent
lanos Euangeliomából: Igy zerette Isten
ez velagot, hogy az eu egygyetlen egy
fiát erötte adna. Hogy mindön valaki hi-
zön eu benne el ne vezzön, de örök életi
legyön, Ismeg, valaki hizön az fiuban,
Soha iteletre nem iut, de az halálbol az
életre mégyön.

Attyamfia

Attyamfia ez igeretöket tyeddé tdd az igaz hitnek általa, es nyilván hidel, hogy Isten meg halgat, es kegyelmes Istenöd, nem vét el teule, minöm kérségben estél mint Saul auagy Iudas.

Touábbá, ayanlyad Istennek magadat tégy vallást, hogy életödöt iobbijtani akarod Istennek segödelmeuel ha az vr Isten meg adgya egessegödöt, el hagyod az elébbi vétkeijdet, es vij es zent életöt kezdez.

Annak vtanna kerddgye ha az vr vachorayahoz akar járulni, es annak vigaztalásijtis adgya eleijben, meg mondhattya hogy az Christus vachoraya kezeulet az örök életre, es azért egygesödünk az Christussal, hogy az örök életbenis egyesüt éllyeünk vele.

Azzal kedig hamareb senki meg nem hal, hogy az Christussal egygesödik, hanem inkább Istene kégelmeiséget vézi, hogy rayta könyöreulljön, es életit meg engedgye. Söt azt mondgya zent Pal, hogy vgyan azért vannak sok betegök közteünk

közteünk es sokan megis halnak, mert magunkat meg nem itéllyök, ha meg itélünk magunkat az vrtul meg nem iteltetünk, 1. Cor. 11.

Az vr vacharaya vetéle vtán, inche arrais, hogy ha az vr Istennek kellemetös hogy életiben véget velsön, tirye bekeségöllen, ne bozzonkodgyék, ne zomorkodgyek ne keselhe lelket. Nem eth vagon az élet, hanem Isten országában, mi keuán eth élni, ha ez binnel, istentelenséggel es egyéb vezödelmekkel, örök retögefökkal teli. Oth vagon az öröm, vigaság, örök velagoság, attyánk, anyánk, iambor attyánkfiáj zentök, anyálok, mennyei seregök, es Isten eu maga.

Minöm vezni meggy. Hizöde hogy ez velagyákkal es ördögökkel iob élni, mint sem ellyen bodogságos seregökkel, es az vr Istennek zent fiaual az mi vrunk Iesus Christussal, ha ezökröl gondolkosdik, ezében sem vézi. az örök életre változik, es az halál, mindön edös alomnál kinnyeb lezön es gyönoretlegös, mert életre változik. Ismeg

Ísmeg adgya elejben attiamfia neköd
az vr Isten az eunagy io. voltabol, hazad
nepét adot, attya fiakat, barátokat, zola-
gákat, iozágot, örökségöt, morhát, es
egyéb ez velági életre valokat. kik az
más velagra nem ziköllek, mert á mint
ede mezijtelen ieuteunk, es mindön elete-
unkre valót megadot Isten: Akképpen,
az örök életben valokatis eggyetlen egy
fia által meg adgya: azért hogy hotod
vtán gonoz helyre ne kellyön az the ke-
uesed, es dichertessel az the beulch gond
vifeletödért, tegy Testamentomot, es ie-
lönch meg vtolsó akarated, hogy sen-
kik ne vizzál kodgyanak az tyedön, de
iusson azoknak kiknek itéiöd legh mel-
tóbna es iduösségösbnnek lenni. Ha zo-
dat fogadgya io, halgásd meg hiuen, más
iamborok is veled leuén á mint annak zo-
kása es törvénye.

Ha kedig nem. Ne eröltesd, ne lattas-
sal gonozát keuánnod, auagy lelkében
meg keferijtenöd. Hanem meg mondha-
tod. Attyamfia, azzal el nem véz az
tyéd

tyéd teuled, sem eléb meg nem halz. Ha
nem erre való, hogy ha inkább el nehezö-
döl, es az vr Isten keze el fogh, akkor ne
legyön ez el mulandokra gondot. se ne
legy azon zorgalmatos, mint haggyad
felelegödöt, gyermekidet. Hanem vifely
chak az vr Istennek orzágara, es az men-
nyei örökségre gondot. mert azok ita-
nak bodogul, kiknek ziuökbölez velági
el mulandok, az vr Istennek dolgát es az
örök iduösségöt ki nem vezetik.

Mind ezek vtán, algya meg az bete-
göt, keryön az vr Istenteul iokat neki es
mennyön el: inche mind az által hogy
zönetlen imadkozzék, es Istent for-
gassa lelkében, mert eu véle
chak az tehet iol, zent
fia által.

Azzöa

Az zömely zerént való
Gyonásról.

Hiunak

Hiunak zömely zerént való gyonás is. Kit az Papások sírbe való gyonásnak mondnak, es euk azt tartják, hogy zönetlen embörnek az Paphoz kellyön menni, es bineyról a mellyeket cheleködöt vallást tenni, es oldozatot kérsni. ezt kedig azért, hogy az eu zentségök erdömében helhöztesék az binök bochanattyát, nem az Christus halalában, ha kedig gyonakorta nem lehetis, tehát eztendöben egyzör, zikség képpen.

Och kedig minémeu dolgok zoktak kérdözetni csak az Istentüggya, hogy nem hogy Isten ergalmassagát hirdetnek de söt, vagy tudta az elöt az zegény iffyuság az vétköket, vagy nem: kétanneval inkább tudná. Azért az ollyetan dolgok, bolondságok, es Isten ellen valóok. nemél az Köröztyéni gyeulekőzet affeleyekkel.

Hanem, történi mind az által gyonakorta, hogy az embörnek Lelki sérelmeij essenek, es oly cheleködötij, kikből magátul zegény ki nem tud hatlani, mint

E mikor

mikor az pokolbéli ördög vagy ketségs-
ben esetre, vagy egyéb rettenetes vétkes-
kre kezörjtené. Akkor az lelki Pastora-
hoz mennyőnes elejben adgya serelmét,
oruossagot keruén es vigasztalást, az Vr
Istennek bezedéből teule.

Az lelki Pastornak kedig az Istent
vigasztalásokban értelmének kel lenni.
Hogy ne csak heyan való zokkal tar-
chia, hanem az mennyei vigasztalásokkal
meg chendezihé es meg nyugossa Lelkét.
hogy az ördögnek teuzes nyilajtul meg
menekődhessék. Elhet ellyen zókkal:

Attyamfia: vgyan azért ellenfege
Istennek es az Köröztyénigyeulekőzeta-
nek az ördög. Hogy effele alnokfagos
dolgokkal haboriha az hiuek elmeyét, es
ellyen veződelmekre kézlellye.

Ausgy: miért hogy gyarló vagy, es
zegeny binős fia Adamnak, azért tör-
tennek ez ellyen vétkes. De ne fély
semmit: vgyan az Christus az mi erős
bajj via

bajj viuonk es hadakozónk az ördög
ellen. Embőré az eset, ördögé az binőska
ben meg maradni, azért csak tuggy meg
térnőd es igaz penitentiát tartanod, le-
hetetlen dolog hogy Isten el velsön teu-
le. Tudde mit mond: En vagyok, kiaz
she hamissagijdat el törldm, es az the bis-
neijdről többé meg nem emlekőzöm.
Ismeg: ha az chi bineijcsók leyendnek
mint az vörös festék, az honál fellyeb-
ben meg feijérijtetnek. Esa. i. Azért
bizzal theis attyamfia, az ergalmas Vr
Istenben, es kérd malaztyát: el tauózik
teuled az ördögnek keserteti ketségnékil.
Es meg szabadulzez inségből.

Az bozzu allást kedig ne izd. Mert
abban vaiameddig még, annéual in-
káb terheliöd mind Lelkődet mind ele-
tődet: hanem légy bekesegős tiro, I-
stenre vésd mindon zörgalmatossagijdat,
eu faratság nékil el viseli, es tégődet el
nem hágy. Meg segijt az ziksegben,
E ij esellen

es ellenfeijdet eltauztattya, vagy hoz-
zad engezteli.

Ha az Közönségös gyonást es oldo-
zatot kéuannya. Az Vr vachoraya előt
meg mondot gyonás zerent mondgyad:
es az oldozatot hirdest, az vetkeknek mi
volta zerent.

Azt meg mondhatod, hogy Istennél,
egy vetők sinch bochanatlan, oly nagy
erdömös az eu zent fia halála chak hogy
megteryon, es bochanattyát kerye zent
Fiayert.

Az Papások, az vétkekben való fok
valasztás tételét, mely vgymond, bochanó
mely bochanatlan, mely Istenre kiakó, es
zent Lelők ellen való, ki soha meg nem
bochattatik, annak fölötte tudatlanság hi-
ne, es vakmerő es Lelki ismeret ellen va-
ló, &c. Ezöket, mind az eu konyhayok
epeuletire gondolták volt, mert igön ke-
ues emléközet vagon ezökröl Isten ige-
yében, es inkább terhelik embörök Lelkö-
ket, mint sem hogy vigasztalnak.

Az zent Lelők Isten ellen való bint.

Ez vea

Ez velági életiben senkiben nem lattok.
Hanem eleti veghe mutattya. Ha meg
teer, chak vtolfo horayanis, mint az Tole-
uay: nem zent Lelők ellen való volt. Mert
meg bochattatot neki.

Az eredendő bin kedig, zileye min-
dön egyéb vetkeynknek, nyaualaijnk-
nak, es halálunknak. Kit Adam attyank
tul mind nyayan vetteunk.

De ha záz ezör feleyek volnánakis,
az egy Christus vére, azokat mind el mo-
sta. Es Papa zentsége nekil hatalmas min-
dön igaz zolgaya Istennek, mind zöme-
ly zerent, mind közönségössen az bocha-
nattyok hirdetéfere, az Christus paran-
cholattyabol: valakiknek vgymond, bi-
nöket meg bochatandgyatok, meg bo-
chatuán léznek, etc. erezd el ennek vtána
na Isteni aldomással.

Vagyon meeg egy kérdés:

Nemellyek neha az Gyonastul amint
zoktak mondani, es az Vr vachorayatul,
azzal tartoztattják magokat, örömet

E iij oda

oda járulnék, de ellenségöm vagyok.
Haborum vagyok. Nem vagyok kéz
hozza,

Ez ilyen emberek, vagy az, hogy
ez szép szó mellett, Istent akartak teufok
el tazítani, es chalni. Augy hogy ez
velagon Angyali életöt akarnak elni. Az
az, bintelent. Vagy kedig, erdömökkel
akarnak Isten elejben menni. Mindönik
nagy vétők. Es eggikkel sem mentheti
magát senki. Mert ha azt varod, hogy
az haboru es nyomoru meg zónnyek ez
velági életönkben, az soha nem Lezön.
Pörölhet az Isten felő ember, gonoz zana
dek nélkül is.

Az ellenségnek kedig kinij modgya:
ha meg bántot, bochás meg neki az Chris
tusfert, mint eu the neköd mindön bineij
det el vötte. Kéz voltod soha nem
lezön neköd az Vr Istenhez á mig ez ve
lagon elz. De igaz elég az, hogy Isten
kéz az bochánatra. Hizám annal nagyob
ergalmasság, hogy the nem akarnád az
iduólségöt, es eu kezön fogva vony re
yaya.

yaya. Mig azért kéz voltodat varod az
soha magadtul nem lezön, es így magad
kizintöd magadat Isten orzagából. Ha
nem. Mind ezön nyomoruságokkal ia
ruly elöue, es kérd bineijt bochanatiyát.
Hizám lelki oruólság az oldozat es az
Vr vachoráya: á mikor az oruólság ne
kil zikölködöl, akkor iaruly, mindönkor
zikölködöl kedig. Nem the adz Istennek,
Isten ad the neköd.

Az meltoság ördögi zó. Valahol az
mondatik embörteul. Ottan ellene zót az
Christus meltifagának. Az kézeulet ke
dig, igön ritka, es á mikor legh inkább vé
löd hogy kézdlt vagy, akkor találtatol
Istenteul kézeuletlennek, meg alasztassal,
es tuggyad, hogy the vagy zikös Chri
stus nélkül, nem eu the nalad nélkül. Eddig
elég légydn az gyonásról es Vr
vachorayáról.

Az Hazaságról.

Es egyben hitóléfről.

Mindő.

Mindönöknek előtte az Köröztyensé-
ségben ellyen zer tartásnak kel lenni.
Hogy az hazaságot az egyházi embő-
nek két héttel az előt tudtára kel adni, es
eu az Köröztyéni gyeulekőzetben kihir-
desse ellyen zoual.

Ez embőr vörte hazasul, ezt é zőme-
lyt, ha valaki hallot vagy tud oly dolgot
felőle, kiuel az zent Hazaság ellenzeto-
nek, meg ielönche.

Ez kedig é vėgre hazasatos, legh
előzör, hogy lopua es gonozul zörzöt
menyegzök nem esnek, masodzor, hogy
ami gonoz dolog köuetköznék vėgre is
az hazaságbol, ezben vétetik, harmad-
zor. Hogy az zent Hazaságnak azzal
tiztőség tetetik. Es ki valasztatik mindön
förtelmes eletteul.

Touabba, az hazaságnak, zilejka
nek iambor akarattyá nékil nem kel len-
ni, mert az iffyuság tudatlan. es oly do-
logban zakaztya nehá nyakit, hogy ma-
ganak örök keserőségöt zöröz, zileynek
kedig hotig való syalmat.

E v Annak

Annak vtanna, Mikor ezök meg
leznek. Es elő iő az esköttetés ideye. ál-
lyanak elő az zömelyök kik az hazaság-
ban akarnak Istentörüenyé zerent adani.
Es az egyházi zolga így zólyon.

Az mi segödelmeunk az Vr Isten-
teul, ki mennyet földet
terömtötte.

Az hazaság Istennek zörzése, még
paradichomban, az ártatlanságnak ideye-
ben. Mikor az vétkök első zileijnk nem
tudnák. Annak vtanna, egygyetlenegy
fianak általa meg erősijtetöt. Mikor Ma-
ga is ielön volt benne, es az vízet borrá
valtoztatta.

De meg tanullyatok: az hazaság Kö-
röztyenőké. Egyéb nepeke az feleközet.
Mert az Köröztyenök az Vr Isten zör-
zesenek engödelmesse, es azért ad-
gyák magokat ez zent életnek rendiben.
Hitetlenök kedig chak ez velägi gyö-
nöreus

nöreuségből, auagy maradékik keuanfa-
gából feleköznek meg.

Ez kedig az hazaság: egy férfinak
es egy azzony allatnak Isten törüenyé
zerent el válhatatlan egy máshoz való
kötelezesök. Hogy Istennek engedgye-
nek, eutet segedsegre hiuyak, es tanullya-
nak engödelmet, es békéségös tirést. Ez
vegre: hogy az Vr Isten eu belöök za-
pariha az Köröztyeni gyeulekőzetöt, ki-
ből mind ez életben, mind az eu zent
Orzagában örökké Magasztaltsék.

Myért kedig zörzetöt az hazaság,
mégis meg érchetök az
okañt.

Első oka ez: myért hogy Isten zent,
es tiztaságös fölseg, keuannya az mi tizta
eleteunketis. Amint Heb. 13. meg va-
gyon iruán: Köüestök az zent Ele-
töt, ki nekil Istent senki nem
lättya

lättya. Az hazaságban kedig Isten zent
Fiayére, az hiueknek gonozbinöket el
födözi, kogy ne tulajdonijtasék kár ho-
zattyokra.

Masodik, az hazaságbol akarya
epijteni az angyali romlást, azért valtót
meg zent Fiánakis általa, Hogy az örök
eletre zaparijtasson az Köröztyénökkel.
Meg marad am mind ez veläg vegeijg az
nagy parancholat: neueködgyetök es za-
parodgyatok.

3 Harmadik, gyarló es nyauálás az em-
bóri nemzet, nem elég maganak seged-
segére, azért zörzötte Isten az hazaságot
hogy embör embörnek segédsége legyön.
Esz velagi munkakban kinnyebseg lé-
gyön es keseröségökben. A mint Isten
mondgya: Terómchönk segédöt eu néki,
Gen. 2. Im értitök okajit az házassá-
nak: Erchétök meg az hazások tizteijt is:
hötötökig való leccétök ez.

Az ferfi tizti az: hogy az eu életit
Istenteul tarchis, es hiuatallyat Isten pa-
rancho

rancholattyanak. Es zönetlen Könyörö-
gyön az Vr Istennek, hogy aldomasát
teule el ne vegye. Hanem ez eu rendole-
sének legyön gond viselőye.

Masodzor. Feleséget zereffe, es Isten-
teul tarcha életinek zerenchayát, nem
buyasagért hazafodnak meg az Isten felö
embörök, de Istennek hogy engödelmes-
sek legyenek.

Harmadzor, hogy tanijha feleséget,
es oktassa Isteni felelömre, ne heuolkod-
gyék: iambor kezi munkayauál es igaz hi-
uatallyauál tarcha. Es mindönöknek előtte
meg bizonijha azt hogy eu Istennek iö
engödelömmel zolgäl ez hiuatálnak ren-
diben.

Negyedik, hogy az iffyuságban való
erkölcheijt el hadgya, haborkodást vere-
ködést, budosást, kerkörségöt, rézögös-
ködést, alhatatlanságot, etc. es mindö-
nösteul vij erkölchöket vegyön előue, a
minemöyek ez zent életben ilnek. Beke-
ségöstirö legyön, zenuedö, etc.

Vizont

Vizont az Azzonj allat tizti,
ismeg imez :

Elözör, hogy Istennek keze alatt meg
aláztafsék, mert nem annak birik a kinck
maga gondolná, hanem kinek Isten ren-
döli. Es féllye az Vr Istent, es zónetlen
Könyörögyön néki, hogy eletit birya,
es zerenhas es iduósségös hiuatalt ad-
gyon. Isten bezedet gyakorlya.

Masodzor. Vranak hiuen zolgally-
on, es a tizta hazaságban éllyon. Meg
enhijche keuanságijt. Mert vgyan nem
arra hazafodnak az Köröztyénök hogy
buyaságokat tölchek ki. Hanem hogy
tizta es förtelöm nekil való' eletöt viselleye-
nek. Vranak tiztóségét oltalmazza, es
nagyon zereffe. Hogy adgyon okot my-
ért vizont az eu vratul is igön zerettesék:

Harmadzor, legyön gond viselő, ha-
zának takargatóya, morhayának megh
arttoya, Vrat meg ne zomorijha, meg ne
haboriha, hanem söt öröme es vigazta-
lasára légyön.

Negyed

Negyedzör, Isten aldomasát vartya.
Nem: a miakaratumk zerentéleunk. De
azt mondgyok: legyön the akeratod.
Ha Isten magzatokkal zereci, azokat ze-
rettel neuellye, oktaffa, Isten félelmere
vezéröllye, tudván azt, hogy nem maga-
nak tartya euket, hanem az fölségös Istene-
nek orzagára, kikből az menyország epij-
tesek.

Touábbá, az gyermeköki erkölchöt el
hadgya: immár zileijteul ki kél, más haza-
hoz vitetik. Mindön eletiben, Isten, osco-
lajában akarya neuelni, hogy meg alaza-
tásék Isten orzagára.

Ez intéfök vtán kerdgye az egy ha-
zi zolga az ferfiat:

Zeretöde ez leyanzót, es el vezöde
Istennek törüénye zerent felelegeul.

Amaz felellyön.
Zeretöm es el vezöm.

Az vtán

Az után ismeg kerdye az Iyana
zót, vagy azzonj állatot:

Zeretde ez embört, es el megye fe-
leséggel hozza Isten törvénye zerent.

Ezis felellyön:

Zeretöm es el megyök:

Mondgya:

Ezt azért kérdém: mert az vr Isten,
az io akaratbol való iamborokat zereti
nem az kezörjítés alatt valokat, es mind
nyayatok előtt hogy tuduan legyön, hogy
má ez két iambor zömely io akaratbol az
Vr Isten törvénye alá adgya magát. Hog
azokban iáryanak mellyek keduessek,
kellemetőssek az Vr Istennek előtt.

Ismeg ezt mondgya:

Meg lassatok: oly életben kötelezi-
tök magatokat, mely el válhatatlan lezör,
mind holtotokig, azért igön könyörög-
yetök az Vr Istennek hog' aldomása ray-
tatok maradgyon. Es oltalmazzon min-
dön életötökben.

Könyörö-

Könyörögyeunk az Vr
Istennek:

Orök mindönható Vr Isten Ki az
első embört az the zömelyödre terömtéd
paradichomban. Es eu néki tarsót zör-
zél az eu oldalabol segedsegére, es egy-
gyöue zörzéd es meg áldád őket. Köny-
örögnk the neköd ez the zolgadért es
zolgálo Iyanyodért, kik ez the zent
zörzésödben akarnak neköd engödel-
messek lenni. Tekinch reyayok az ma-
gas menyorzagból, es vöd kiualtkeppen
való oltalmazásban, áld meg életöket, adgy
zent Lelköt neköök, hogy feyhetetle-
nön the előtted zent életben iárhássa-
nak, es egy más zeretök legyenek. Bochád
elaz the Raphael Angyalodat, hogy az
eu ielön voltaual mindön gonoz teulök
mezzé izessék. Es az ördögnek chalár-
sága életöket meg ne haborijchassa. Áld
meg őket, es az eu házasságokat, es tölch
bé mindön mennyei aldomasoddal. Ze-
retsd magzatokkal, kiket az the zent Fe-
F Ielmedben

telmedben neuellyenek, es orzagodra.
Cheleköd ezöket Vr Isten, az the zent
Fiadert az Christus Iesusert, Amen.

Mi attyank ki vagy mennyeg, etc.

Ez zent Euangeliomot mag irta zent
Matthe Euangélista 19.

Az időben: Iarulanak az Phariseus
fok Christus Vrunkhoz kesertuén eutet
es monduán: Zabade embörnek el hada
ni feleségét akár mi okból? Ki feleluén
monda nekik: Nem oluastatoké hogy á
ki terömtötte az emkört eleijteul, ferfiat
es azzonijallatot terömtötte euket? Es
mondotta: ezért el hadgya embör attyát
es annyát, es ragazkodik feleségéhez, es
leznek ketten egytestben. Azert immár
nem kettő, de egy test. A mit azért Isten
egygyöue zörköztetöt, az embör el ne
valazza.

Mondanak ismeg neki: miért parano
cholra tehat Moyses, hogy Zabad levelet
adgyon neki es el erezze? Monda nekik:
mert Moyses az thi ziuetöknek ke-

meny

meny voltayert engedte meg nektök feles
segítőket el erezenötök, de kezdet
teul fogua nem vgy volt. Hanem azt
mondom thi nektök hogy valaki el ereze:
tendi az eu feleségét, hanem chak paraza
naságnak okayert, es mást veyend, paraz
nálkodik, es á ki az el hagyattat ueijendi,
az is paraználkodik.

Ez zent Euangeliomigéij, intmek az
zent Hazaságnak erős kötelére. Hogy
Isten zörzöttelgyön. Es ne legyön Za
bad meg másiani. Hanem chak az pa
raznaságnak förtelmes bineyert. A kiteul
az Vr Isten meg orizzön tiöket.

Ezök vtán mondgya:

Fogyatok egy más kezét: es az thi Kö
röztyen hitöök által bizonyhatok meg,
az Vr Isten zördesében való egygyes
lestöket.

Esködgyék előzör az ferfi.

Isten tegöd vgy segéllyön, köteget
terömtöt, es meg váltot Zent Fianak
altala, hogy es iambor leyanzot,

vagy

(vagy azzonyallatot : meg nevezze)
zeretöd. Isten törvénye zerent felesé-
geul elvezöd. Holtodig, holtayg, sem-
minemő nyomorusagában, betegsé-
ben, es egyeb nyaualayaban, el nem ha-
gyod. Isten tegöd vgy segélyön.

Az után az leyanzó esköd-
gyék:

Isten tegöd vgy segélyön, ki tegö-
detterömtöt, es meg valtót zent Fianak
általá, hogy ez iambor vradat, (meg
nevezze) zeretöd. Isten törvénye ze-
rent feleségül hozzá megy. Holtodig,
holtaijg, semminemő nyomorusagában,
betegségében, zegenységében, es miudón-
nemő nyaualayában el nem hagyod.
Istentegöd vgy segélyön.

Az után zollyon az Kőreul
allóknak:

Im hallá kegyelmetők miképpen ez
kétiambor zómely, az Vr Istennek tör-
vényében

menyeben adá magát, es az eu Köröztyén
hitókkal meg erősíték. Azért thi vad-
tok bizonságok mind menyön földön,
az eu zent eggyesödésőknek : es tartoza-
tok euket inteni mindön Isteni felelőmre.
Es hitóknak igaz meg tartására:

Oztan mondgya:

Valakiket az Vr Isten egygyöue
zörköztetöt embör azokat elne valazza.
Halljatok meg az Aldomást az Soltar
Könyuböt: Pfal. 127.

Bodogok mindönök kik félik az vradat,
a kik az eu vtaijn iárnak.

Az the kezeijd munkaijval mihere
hogy elz : bodog vagy es iol lézön dol-
god.

Az the feleségöd mint egy termő
teu zölő, az the hazadnak zegeletijben.

Az the fiaijd mint az olay fanak vij
palantaij : az tke aztalod Környekében.

Ime így áldatik meg az embör, ki
féli az Vr Istent.

F ij Meg

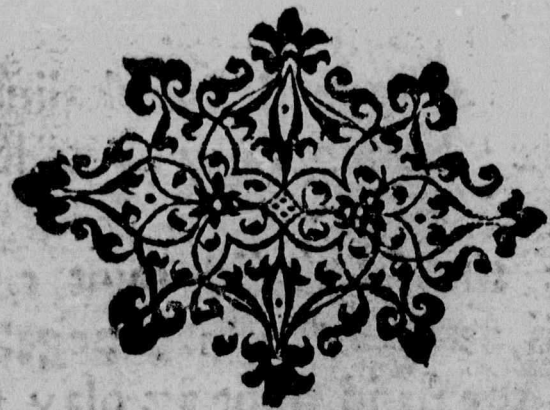

Meg algyontégődet az Vr Syonbol;
es lássad Hierusalemnek iauajt életődnék
mindön napyajban.

Es lássad az the fiajdnak fiajt, es bea
kefegét az Kőröztyensegnek.

Vtolso Aldomás:

Az Vr Isten meg algyon bennetők,
tegyőne egymás Zeretőue. Es engedgye
hogy az thi hazaságotok Istennek
neue dicheretire légyön,
Amen.

Az

Az hallöttak teme-
tèséről.

F iiñ

Az

Az végre ziletünk, hogy mind nyá-
yan ez velagbol ki mennyőnk. Az Vr
Isten kedig az eu zent igeyében azzal
vigasztallya az hiueket, hogy ez életnek
vāanna az örök életben vizi, es mindőn
mennyei j iauaijual meg aijandékozza.

Azért a mikor az Kőröztyén embőre
nek halála auagy ki mulása köuetkőzik,
sem nem vgy siratandó, mint az pogá-
nok zokták egy mást sratni, sem nem
vgy el temetendő, mint nemelylek zok-
ták, hogy vagy misékkal temetik, vagy
Lelők valtságokkal, oltárok alat, zent
egy hazakban, amint euk hiuyák, es egyeb
zertartásokkal. Mert ezők mind baluany
imadások. Es az Christus erdömenek
meg tagadási j es gyalazattai j.

Előzőr, nem misékkal zikős az mi
attyankfai j Istennek ayánlanunk, ha
nem nylyan kel azt tudnunk hogy az
Christus által iduőzeuitenek. Es nem zik-
köködnek semmi más Lelők valtság
nekeul.

Masod-

Masodzor, nem baluany imádó he-
lyön kel az hiueknek temetkőzniők, es
az hely vgyan nem tézi zenté testöket,
hanem kiuöl kel temető hely zörzenyök,
es oth temetkőzni jök, hogy azt példáz-
zák vele, hogy ki kel ez velagbol men-
neunk, es az örök hazát remēnleneunk,
Heb. 13. Christus is az kertben temette-
töt, Abrahamis az kettős barlangban
temette Sara azzont, Oth temettetöt ö
maga, Isaac, Ioseph, etc.

Az zent egy hazakban keztek völe
temetkőzni, az misék langyokért az bal-
uany imádok, hogy azok által hamarēb
Zabadulnának meg purgatoriombol.
De az mind bolond gondolat. Nem af-
féle az tisztősögös, es Istenös temetés. Ki
vizik vala az városbol, az Naimbéli öz-
vgy azzony fiát, kit Christus Vrunk
fól tamazta, es senkit nem hallunk soha,
hogy az Salamon Templomaban temet-
tenek volna. Azért ez ellyen zorgalma-
tos bolond kézeuletöket az halál felöl es
temetésről el tauoztassok. Hogy azért
F v. iduösse

Az végre ziletünk, hogy mind nyas-
yan ez velagbol ki mennyönt. Az Vr-
lsten kedig az eu zent igeyében azzal
vigasztallya az hiueket, hogy ez életnek
váanna az örök életben vízi, es minden
mennyeij iauaijua meg aijandékozza.

Azért a mikor az Kőröztyénembőra-
nek halála auagy ki mulása követkőzik,
sem nem vgy siratandó, mint az pogá-
nok zokták egy mást sýratni, sem nem
vgy el temetendő, mint nemelylek zoka-
ták, hogy vagy misékkal temetik, vagy
Lelők valtságokkal, oltárok alatt, zent
egy hazakban, amint euk hiuyák, es egyeb
zertartásokkal. Mert ezők mind baluany
imadások. Es az Christus erdömenek
meg tagadási es gyalazattaij.

Elözör, nem misékkal zikős az mi
attyankfaije Istennek ayánlanunk, ha-
nem nyuán kel azt tudnunk hogy az
Christus által iduőzeultenek. Es nem zia-
kölködnek semmi más Lelők valtság-
gekeul.

Masod-

2 Masodzor, nem baluany imádó he-
lyön kel az hiueknek temetkőzniök, es
az hely vgyan nem tézi zenté testöket,
hanem kiuól kel temető hely zörzenyök,
es oth temetkőznijök, hogy azt példáz-
zák vele, hogy ki kel ez velagbol men-
neunk, es az örök hazát remenleneunk,
Heb. 13. Christus is az kertben temette-
töt, Abrahamis az kettős barlangban
temette Sara azzont. Oth temettetöt ö
maga, Isaac, Ioseph, etc.

Az zent egy hazakban keztek völe
temetközni, az misék langyokért az bal-
uany imádok, hogy azok által hamaréb
Zabadulnának meg purgatoriombol.
De az mind bolond gondolat. Nem afe-
féle az tisztőségös, es Istenös temetés. Ki
vizik vala az városbol, az Naimbéli öza-
vgy azzony fiát, kit Christus Vrunk
föl tamazta, es senkit nem hallunk soha,
hogy az Salamon Templomaban temet-
tenek volna. Azért ez ellyén zorgalmas-
tos bolond kézeuletöket az halál felöl es
temetésről el tauoztassok. Hogy azért

F v iduősse

aduőstegősten legyön temetéseunk, is
meztchelekődgyök.

Elozör, mijert hogy az örök életre
tartozunk, az hallothoz gyeullyeunk es
mutassok megholtakoris, hozzá való at-
tiasiuij zereteteunket, el keseryök: es em-
leközzeunk magunkis ki mulasunkrol,
es hamar való nap, hogy nekeunkis Isten
országában keltyön menneunk, es az zen-
tokkel egygyeue élönk.

Masodzor, az Deyakok es az egy
házi zolgák, Isteni dicheretöket enököl-
lyenek az hallottak vitele kor, es emle-
köztesék az kötségöt Istennek ergala-
massagijról.

Harmadzor, hogy az temetőre iuta-
nak, oth Istennek mind nyayan halakat
adgyanak hogy Köröztyéni gvőleköze-
töt gyöyt az emböri nemzet közzeut
magának. Es az eu igaz ismeretit oztya,
ki altal országol benneunk, es az örök ele-
tre föl tamazt.

Negyed

Negyedzör, az Predicator Isten dol-
gaij felöl Predikallyon. Azaz, vagy az
halatról, testeunknek porra leteleröl, vagy
itelet napjáról, Az föl tamadáról, vagy
testönknek dichőségös allapattjáról, es
az örök életéről, Auagy kedig hozzon
nömös vigasztalásokat elöue. Kikkel az
zomoru emböri ziu Isten kegyelmeben
meg batorijtasék.

ötödzör, zép dicherettel temettesék
el az hällot. Zileijattyafiai, barátij vigas-
talassanak. Igy oztan ozollyanak el, es
kiki mind az eu hiuatallyában igyeköz-
zék azon hogy Istennek keduében
éllyön. Es el ne feletközzék,
vtolsó horaijáról.

Az

Az zentségökről.

Hany

Hany zenséghet mondgyak az Kö-
röztyéni gyeuleközözetnek

Hetet az Papások. Mellyeket

Köröztségöt. Vr Vachorayat, Papa-
ságot, hazaságot, d'ermalást, penitentiát,
es vrosó kenést.

Mit hiunak Papságnak?

Az eu nőtelen életökre való valaza-
tást, es Isten parancholattya ellen való
hiustalt es Kenést. Mint mi keppen Pap-
pá, barátta, parázt barátta, Apaczauá
zentölik egy mást.

Ezt kedig soha nem parancholta
Isten, es emböri zörzessel Isten nem tiz-
töltetik, Matt. 14. Hanem az minémö
Papságot Isten keuan, azt az Vr Isten
bezedeböl meg érthetni. Hogy Isten
igeijét hirdesse. A minemök voltak az
Zent Apostolok, es az Köröztyéni gyö-
leközözetnek egyeb hiu Doctorij, es tan-
nitoij. Annak

Annak fölötté mindön Köröztyen
embör Papságra vétetöt Istenteul. Mert
imadságnak, hala adásnak, es Könyörgés-
nek áldozattyát áldozza Istennek. Es
igaz valással Istent dichei.

Michoda az Dermalás t

Az Pispökökteul való hamuazás, t
végre hogy emleközteffenek halalokról,
es meg Köröztölködesökről: feyök bé
kötése. Es egyéb bolond cheleködetök.

Ziköse ennek lenni t

Mit tenne az Istenemböre véte. Ha
mayom követes. Es bolondoskodás, hira-
desse Istennek igeyét, ne olayozzon, nem
ad eu senkinek Zent Lelköt, hanem
Isten eu maga, az igaz imadoknak zent
Fia által zokta azt ereztetni. Az Apo-
stolok vgy mond az meg Köröztöls-
köttekre, kezöket vetik vala, es Zent
Lelköt

Lelköt veznek vala. Actor. 8. Nagy
Kilömség vagon az Apostolok közt,
es az baluany imadó Pispökök közt.
Adaz Vr Isten Zent Lelköt az Köröz-
tyenöknék. De nem az Isten Karonlok-
nak kezdök vetése által. De az ö zent
igeyenek igaz hittel való fogadasából.

Michoda az Vtolsó kenés t

El mennek az Papok, es mikor az
zegeny beteghöz hiuryák öket, ha lat-
tyak hogy meg hal, tehát meg kenik az
eu bolond olayokkal egy nehany he-
lyön. Es azt mondgyák hogy az Zent
Apostoloktul vöttek kik ökis oluastat-
nak hogy az betegöket meg kenték.

De hogy ezödben vegyed, kilömb
véggel. Mert az Apostolok arra kén-
ték meg hogy meg gyógyullyon, ezök
kedig arra kénik hogy meg hallyon, nem
engedték nektök az külsö choda tételnek
hatalmat.

atalmát. Hanem ha akarnátok, az Isten
igeyét kellene hirdetniötök.

Michoda az penitentia ?

Az Isten felő emböröknel. Eletnek
iobijtása az Vr Istennek bezedezérent :
binöknek ismereri, es igaz bochanattyok
kerese az Christus által, hinni az Euana
gelionnak.

De az Papasoknál, Az binökért való
lakalás, auagy valami munkanak az ze
geny embörre való vetése, hogy azt
meg cheleköduén várya belöle bineij
bochanattyát, es Isten kegyelmében való
vételét. De holtanijt erre az Isten igeiye.
Chak az Christus az binök bochanattya.

Semmit azért efféle zentségök felöl,
nem tud az Isten igeye. Es ninch is mi
mellet meg tartassanak az Köröztye
nöktől.

Hany

Hany zentsége vagy on thehat az
Köröztyéni gyöleközetnek,
auagy az vñ Testamen
tomnak ?

Kettő. Az Köröztséges az Vr va
choraya, mind az Kettő Christus Vrunk
zörzése, es parancholattya. Kikről az
Köröztyéni tudomanban auagy Cate
chismusban vagy on értelöm.

Myért hiuatnak Zent ségöknek ?

Mert adgya az Vr Isten bennök az
ő igeretiye azoknak kik igaz hittel hoz
zayok iatulnak, es pöchéti euket az örök
eletre. Zent Lelköt nekik aduán.

Vannake aldozatok az Köröz
tyenségben ?

Vannak.

G

Michoda

Michoda az aldozat?

A melyben Istennek az emberek adnak kellemetős dolgokat, és dicsérik eutet.

Hizom afféle az Mife?

Ninchen Istennél soha chak híreis az misének. Nem hogy aldozat volna, auagy oly dolog kiuel Isten keduesködésnek.

Hany félek az Aldozatok?

Két feleyek. Engeztelő es hala adó.

Michoda az Engeztelő Aldozat?

Chak az Christus halála az magas Körözt fan, ki az attya Istent az emberekhez meg engeztelte. Es azt érdömlötte, hogy binóket meg bochataná, kegyelmében venné. meg igazijtaná, es az örök élettel ayandékozná. Mert azt mondgya

mondgya Zent Pal. Heb. 10. egy aldozattyaual el végezte mind örökké az meg zentölteket.

Michoda az hala adó aldozat?

Az hiueknek mindön io cheleködeti. Az mellyeket az Christusban való hitből cheleköznak, ez végre, hogy az Vr Istent tisztóséggel illesek, es méltó dicséretöt tulaydonihanak néki.

Minemőyek azok?

I.

Istennek ismereti es igaz vallása. Valaki engömet valland az emberek elöt, enis vallást tezek ö rola az enattyam elöt, Matt. 10.

II:

G ű

Halá

Haladás, es Istennek dicshereit.
Neköd aldozom dicshereinek aldozattya-
tyát, es az Vrnak neuét segéd:égre
hiuom, Pſal. 115.

III.

Imadság: hiuy engömet segéd:égre
az nyomorufagnak napian, es meg halo-
gatlak tegödet. Pſal. 49.

IIII.

Zegenyöknek nyomorultaknak se-
géd:ége. Es egyéb ergalmasságos cheles
ködetök, etc.

Ez ellyetenökkel áldoznak az hiuek
az Vr Istennek, es keduessek neki zent:
Fiáyért. Akkoron vezöd az igazságnak
aldozattya, föl mutatásokat es gyuijs-
tasokat, akkoron téznek az the
oltarodra tulykokat,
Pſal. 50.

LAVS DEO.

- VÉGE -